

NADALJEVANJE S 1. STRANI V RAZPRAVI JE VOLILNI PRAVILNIK

Kandidate za odbornike občinske skupščine pa določajo za občinski zbor zbori volivcev, ki jih na terenu organizirajo KO SZDL in za zbor delovnih skupnosti zbori delovnih ljudi, ki jih organizirajo sindikalne organizacije v delovnih organizacijah.

O delovanju kandidacijske konference SZDL so v osnutku pravilnika določene tri variante:

VARIANTA A:
Kandidacijska konferenca SZDL deluje za območje volilne enote za posamezni zbor skupščine, republike in zveze.

VARIANTA B:
V občini deluje temeljna kandidacijska konferenca, ki določi kandidate za zbor narodov in vse zbere republiške skupščine. Ta konferenca delegira po ključu določeno število delegatov za medobčinsko kandidacijsko konferenco.

VARIANTA C:
V občini delujeta dve kandidacijski konferenci:

a) kandidacijska konferenca, ki predlaga kandidate za zbor narodov, za republiški zbor in zbor komun republiške skupščine. Ta konferenca izbere iz svojih vrst po ključu določeno število delegatov za medobčinsko kandidacijsko konferenco, ki določi kandidate za zbor komun zvezne skupščine.

b) kandidacijska konferenca, ki določi kandidate za gospodarski, kulturno-prosvetni in socialno zdravstveni zbor republiške skupščine. Ta konferenca izbere iz svojih vrst po ključu določeno število delegatov za medobčinsko kandidacijsko konferenco (ali konferenco), ki določi (določajo) kandidate za enake zbere v zvezni skupščini.

O delu kandidacijske komisije predvideva osnutek pravilnika še naslednje:

Sejo kandidacijske konference skliče po sklepu IO OK SZDL predsednik občinske konference SZDL in jo vodi do izvolitve delovnega predsedstva.

Na to konferenco je treba vabiti vse predlagane kandidate, ki so sprejeli kandidaturu.

Kandidacijska konferenca izvoli izmed prisotnih delegatov tri člansko delovno predsedstvo (predsednika in dva člana), ki vodi in usmerja delo konference in skrbi za pravičen in nemoten potek dela.

O seji kandidacijske konference se piše zapisnik, ki ga podpiše delovno predsedstvo in zapisnikar in velja kot uradni dokument v kandidacijskem postopku. Zapisnik je treba poslati državnim volilnim komisijam in občinski konferenci SZDL.

Izvršni odbor občinske konference SZDL poda za uvod v delo kandidacijske konference

poročilo o predhodni družbeno politični dejavnosti vseh sodelujočih, o številu predlaganih kandidatov in o rezultatih razgovorov za pridobitev predhodnega soglasja za kandidiranje.

Na kandidacijski konferenci enakopravno sodelujejo vsi izvoljeni delegati in predlagani kandidati, vendar slednji nimajo pravice glasovati o kandidatih. Kandidacijska konferenca posluša poročila ter mnenja, predloge in stališča govornikov.

O konkretno podanih predlogih za kandidate se na koncu razprave tajno glasuje. Vsak delegat ima en glas, glasuje pa lahko za poljubno (enega ali več). Delovno predsedstvo ugotovi rezultat glasovanja in objavi končni izid ter proglasi, kdo je sprejet kot kandidat.

Za kandidata se šteje vsak predlagani kandidat, ki je prejel več kot polovico glasov navzočih članov kandidacijske konference.

Sklepi kandidacijske konference se morajo čimprej objaviti v lokalnem listu Saleški rudar.

Za medobčinsko kandidacijsko konferenco izbere občinska kandidacijska konferenca iz svoje sredine skupino delegatov po ključu, ki ga določi pravilnik za medobčinsko kandidacijsko konferenco.

Delo kandidacijske konference je javno.

Na seji kandidacijske konference v občini, ki skupno z odborniki občinske skupščine verificira listo za zbor narodov, lahko sodelujejo člani republiške konference SZDL Slovenije, voljeni na območju velenjske občine, nimajo pa pravice glasovanja.

Če kandidacijska konferenca v prvem sklicu ni sklepna, se ponovno skliče v roku do 7 dni.

Če ob prvem glasovanju na seji kandidacijske konference nobeden od predlaganih kandidatov ni dobil potrebne večine (nad polovico prisotnih) se postopek predlaganja in glasovanja ponovi na isti seji kandidacijske konference.

Zapisali smo nekatera določila, ki jih predvideva osnutek volilnega pravilnika. Ta pravilnik bodo šele sprejeli na občinski konferenci SZDL, uporabljal pa se bo za pripravo in izvedbo skupščinskih volitev v letu 1969.

OBČANE VABIMO, DA POŠLJEJO PRIPOMBE IN PREDLOGE, KI JIH IMAJO NA OSNUTEK VOLILNEGA PRAVILNIKA, ČIMPREJ NA OBČINSKO KONFERENCO SZDL VELENJE.

SEZNAM TISTI, ki volijo delegate v kandidacijsko(e) konferenco(e)

	VARIANTE št. delegatov	
	A	B
● Krajevne organizacije SZDL	25	30
● Delovne organizacije s področja:		
- gospodarstva	14	12
- prosvete in kulture	6	5
- zdravstva in soc. zavarovanja	3	2
- javnih služb	2	1
● Občinski sindikalni svet	4	4
● Občinska konferenca ZKS	3	3
● Občinski komite ZMS	3	3
● ZZB NOV	3	3
● Občinski odbor Rdečega križa	1	1
● Občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij	1	1
● Ob ZTK	1	1
● Ob ZPM	1	1
● Društvo upokojencev	1	1
● Temeljna izobraževalna skupnost	1	1
● Občinska gasilska zveza	1	1
	70	70

KOLEKTIVA BAZENA IN VELME ZA ZDRUŽITEV VSE JE NARED ZA OHCET

Dobro pripravljena združitev je porok, da bodo v Velenju ustanovili močno enotno trgovsko podjetje

V Velenju so se pravočasno začeli zavedati, da so naloge sodobne trgovine večstranske. Urejevati mora tržišče, osredotočiti ponudbo in povpraševanje, povezovati potrošnje s proizvodnjo in biti pri vsem tem racionalna in gospodarna. Te naloge pa ne morejo izpolniti razdrobljena trgovska podjetja, ki niso kos sproščenemu tržišču.

Velenjski trgovski podjetji Bazen in Velma prodajata blago mešane stroke. Nastali sta pred leti pod različnimi pogoji. Obe sta razvijali enako poslovnost, s to razliko, da sta ustanavljali skoraj enake prodajalne v različnih krajih.

Najprej je nastalo trgovsko podjetje Bazen, leta 1951. Razvilo se je iz rudarskega magazina. Novo podjetje se je močno razmahnilo. Na novo so uredili poslovalnico Ljudski magazin, samopostrežnico, Sodobno opremo in Zibiko. Finančno pa se je Bazen okrepil, ko so pripojili poslovno enoto kurivo in gradbeni material. To je bilo leta 1965, po likvidaciji Veletrga.

Le sedem let kasneje so trgovine nekdanje kmetijske zadruge preusmerili in ustanovili v Velenju novo trgovsko podjetje Velmo. Podjetje je uredilo v središču mesta še veleblagovnico, preskrbovalnico in delikatesno poslovalnico. Lansko leto pa so obnovili staro trgovino železnino in poslovalnico v Škalah. Prodajo so v letošnjem letu razširili tudi izven občine in ustanovili kar tri poslovne enote za prodajo kuriva in gradbenega materiala v Zagrebu, Somboru in Kraljevcu.

Obe velenjski trgovski podjetji sta sledili istim ciljem: v novem rudarskem mestu urediti sposobno trgovino, ki bo nudila meščanom dovoljno izbiro blaga. Zato sta tudi TP Bazen in Velma razvijali vsaka po svoje podobne trgovske lokale. Pri tem pa sta vsaka po svoje gospodarila in drobila sredstva, ki bi jih lahko koristneje uporabila pri novih naložbah.

Okoli Velenja so se začela pojavljati druga močnejša in bogatejša podjetja, ki bi rada osvojila dokaj donosno velenjsko tržišče. To je dokaz, da razdrobljeni in ločeni trgovski podjetji v Velenju nista zmogli v dovoljni meri urediti v mestu preskrbo in zaježiti kupno moč domačih potrošnikov.

Zato so začeli ustanavljati močno trgovsko podjetje, ki bo zagotovilo dobro preskrbo

prelil v Velenje in so kmalu odstopili. Če bodo v Soštanju hoteli smotrno urediti dokaj slabo preskrbo in nekoliko modernizirati zastarele klasične trgovske lokale, bodo morali ob razmeroma dobro urejeni trgovini v sosednjem mestu in tudi drugod, slednjim vsaj pomisliti o smotnosti integracije obeh trgovskih podjetij v njihovem kraju.

Ker so v Soštanju odstopili od zamisli za skupno podjetje, so v Velmi in Bazenu nadaljevali s pripravami za združitve. Imenovali so posebno ko-

nagibov. Z združitvijo želijo ustvariti tudi nove pogoje dela in delitve. Večji dohodek mora sloneti na varčnem poslovanju, zniževanju poslovnih stroškov, boljši nabavi in organizaciji dela ter pravilni razporeditvi kadrov. Časnikarjem sta direktorja tudi povedala, da v združenem podjetju nihče ne bo ostal brez zaposlitve. Proučili bodo usposobljenost kadrov in izdelali dolgoročnejši program, da bi s sedanjimi zaposlenimi ustvarili večjo produktivnost.

Bazen in Velma se bosta

mopostrežnico v Pesju in adaptirati v starih stavbah novo samopostrežno trgovino v starem delu Velenja. Na Saleški cesti 22 bodo v bloku, kjer imajo sedaj skladišče za pohištvo, odprli novo prodajalno za elektroinstalacijski material. Poleg tega pa bodo v prodajalnah povečali specializacijo in ustanovili posebne oddelke za fotografske potreščine, športno opremo in drogerijsko blago.

S tem v zvezi pa bo začetna naloga v združenem podjetju okrepitev komercialne službe in v knjigovodstvu uvedba srednje mehanizacije. Izvedli bodo tudi nekatere organizacijske spremembe. Nova trgovska organizacija bo imela tri poslovne enote za industrijsko

Ljudski magazin je največja prodajalna Bazena

misijo, ki je bila sestavljena od članov iz obeh organizacij. Ta je skupaj s strokovnimi službami natančno obdelala vprašanje združitve in študijo predložila samoupravni organom in članom kolektiva. Ti so pred časom na referendumu glasovali za združitev obeh velenjskih trgovskih podjetij. S tem so člani Velme in Bazena

združila z novim letom. V Velenju bomo tako dobili trgovsko podjetje, ki bo že prihodnje leto ustvarilo okrog 90 milijonov dinarjev prometa in bo namensko od ustvarjene realizacije odvajalo v pošlovni sklad 2 odstotka za naložbe. Za začetek bo združena organizacija imela 24 prodajaln (9

blago, za živila in za kurivo in gradbeni material.

Pred referendumom so se tudi domenili, da bo podjetje dobilo novo ime. Angažirali so člane obeh sedanjih kolektivov in razpisali interni natečaj za izbiro imena. Tega pa zaenkrat še niso izbrali.

Ze dalj časa v Velenju načrtujejo gradnjo sodobne blagovne hiše s 4.500 m² poslovne površine. Brez dvoma je to precejšnja naložba, ki ji dosedanja razdrobljena trgovina ne bi bila kos. Nova veleblagovnica pa bo velika pridobitev tudi za potrošnika, ki se bo v njej lahko oskrbel z vsemi potrebščinami. Seveda pa bodo v Velenju imeli še tudi potem več drugih specializiranih prodajaln.

Strinjamo se s trditvijo, da bo združitev zagotavljala večjo izbiro potrošnega blaga. Odpadel bo marsikateri nakup v sosednja večja trgovska mesta, ker bodo domači trgovci v močni organizaciji lahko nudili več kot doslej. Trdijo, da bo lahko združitev prinesla tudi pocenitev, ker bodo zaradi večjih nakupov nakupovali pod ugodnejšimi pogoji, večji promet in boljše poslovanje pa bodo zmanjšali stroške. Zato ni bojazni, da bomo sedaj, zavoljo združitve, v Velenju dražje kupovali.

Osrednja prodajalna Velme v središču Velenja

in bo tudi več storilo za napredek trgovine v Velenju. Zda so že tik pred združitvijo. Resneje pa so se začeli o združitvi velenjskih in soštanjskih trgovskih organizacij pogovarjati že spomladi. Takrat sta Merkur in Zarja iz Soštanja kazala določen interes, da bi v občini ustanovili enotno podjetje. Vsa štiri trgovska podjetja so začela pripravljati koncept takšne združitve, vendar so kasneje soštanjski trgovci imeli pomisleke, da se bo njihov kapital

pokazali, da razumejo sedanje sproščene tržne zakonitosti in vlogo trgovine, da zadovolji potrebam potrošnikov. V Velmi se je 88 odstotkov članov skupnosti izreklo za združitve, v Bazenu pa 92 odstotkov.

Direktorja obeh trgovskih podjetij Miha Krof in Gustav Verdelj sta v razgovoru s časnikarji povedala, da z združitvijo ne zasledujejo samo večjo gospodarsko moč v pogledu modernizacije in investicij, ker je to samo eden od

z gradbenim materialom in kurivom, 9 z živili in 6 z industrijskim blagom).

Njihova razvojna usmeritev je za začetek usmerjena na razširitev prodajnih zmogljivosti. Na območju vzhodne Slovenije in zahodne Hrvaške bodo odprli vsaj štiri nove poslovalnice s kurivom in gradbenim materialom. Zgradili bodo poslovalnico za osnovno preskrbo v Konovem in pri rudarskem domu, medtem ko nameravajo obnoviti prodajalno v Selu, zgraditi sa-

**Dopisujte v
naš list!**

V RAVNAH PRI ŠOŠTANJU NAČRTUJEJO POMEMBNE NALOGE

Asfaltna preproga do Raven

Vasica je obsežnejša kot veliko mesto, čeprav ima komaj 1000 prebivalcev

Pravijo, da je Ravne težko obiti, saj so močno raztresene. Domačini jih delijo na štiri področja. Prvi del Raven gravitira na Velunjski graben in Gaberke, drugi del zajema Pristavo s prometno zvezo na Gaberke, tretji del je ob Zavodnjah in je vezan na cesto proti Sentvidu, zadnji del pa je osrednje področje vasi, ki leži ob cesti proti Šoštanju. Vsi predeli vasi pa so s cestami povezani z nižino, saj so v zadnjih letih uredili kar 8 kilometrov krajevnih cest, poleg teh pa še tudi občinske.

Zdaj Ravne niso več osamljena in od sveta odrezana vasica. Uredili so prometne zveze, tako da je moč priti tudi z motornimi vozili v jedro Raven. To se pozna tudi na motorizaciji v sami vasi. Ljudje imajo vedno več štirinožnih železnih konjičkov: na hitro

IVAN STROPNIK, predsednik krajevnega odbora SZDL

smo prešteli kar 20 avtomobilov, ki so v lasti ondotnih prebivalcev. Poleg tega pa je v vasi tudi nekaj nad sto mopedov. Pred leti so bili popolnoma odrezani, saj se z avtomobilom ni dalo iti do šole in Pristave.

LJUDJE KMETUJEJO IN DELAJO V TOVARNAH

Večji del so v tej srednjeveški vasi kmetje. Deset med njimi je večjih, ostali pa morajo iskati delo v mestih. Dekleta in fantje zapuščajo kmetije in delajo v tovarnah. Dvesto Ravenčanov si išče delo v rudniku, usnjarni, največ pa jih je v Gorenju. Spričo tega ni čudno, če ljudje negodujejo, ker pozimi ne očistijo takoj glavnih prometnih žil.

Kmetovalci urejujejo napredno kmetijsko gospodarstvo. V vasi imajo že štirje kmetje lastne traktorje, precej pa imajo tudi ostalih kmetijskih pripomočkov, zlasti kosilnic. Skoro v vse domove (teh je v Ravnah 190) so napeljali elektriko in zlasti zadnji čas pitno vodo.

Prebivalci so sami dosti storili, da so uredili cestne zveze. Pri tem pa sta bili aktivni zlasti krajevna skupnost in organizacija Socialistične zveze. Na začetku krajevne ceste, ki vodi proti šoli, so uredili nov most. Betonskega pa so zgradili še na cesti, ki pelje proti Lazniku. Občinske ceste vzdržuje komunalno obrtni center, ki je tudi obnovil pet mostov. V Ravnah so povedali, da so občinske ceste v določenih obdobjih slabo vzdrževane, ker ni stalnega cestarja. Med letom so sicer ceste delno popravili in je škoda, da jih sedaj nihče več ne vzdržuje. Voznikov je čedalje več in je promet na cestah, ki vodijo v Ravne, precejšen.

Središče vasi tvori šola z majhnim zaselkom, vendar Ravne niso zaokrožena vasica. Hiše so močno raztresene in mejijo na enem delu celo na občino Slovenj Gradec.

V šoli poučujeta dva učitelja 49 otrok, okrog 50 pa jih hodi na prešolanje v Šoštanj. Prevoz je urejen, še boljše pa bi bilo, če bi bila cesta sposobna za prevoz z avtobusom skozi do šole. Šola v Ravnah ne živi osamljeno življenje. Tesno je povezana s krajem. Ne mine prireditve, da šolski otroci ne bi nastopali. V šoli imajo dober pevski zbor, ki je že pred leti zavel na raznih pevskih revijah. Tradicijo pa ima šahovski krožek. Mladi šahisti iz Raven so že devetkrat so-

delovali na republiškem pionirskem šolskem prvenstvu. Leta 1965 so bili celo republiški ekipni prvaki. Sicer pa šahirajo v tej vasi v vsaki hiši. Ta igra je v kmečkih domovih močnejše razširjena kot kvartanje.

Solsko poslopje je staro, nazadnje je bilo obnovljeno pred 38 leti. Zato rabi šola res temeljito preobliko. V načrtu je, da bodo šolsko poslopje obnovili 1970. leta. Domačini pa želijo, da bi k posloju pridizali še oder in prostor, kjer bi lahko imeli sestanke.

V Ravnah imajo razmeroma dobro razvito društveno dejavnost. Zelo delovna je organizacija Rdečega križa, aktivne pa so še KO ZB NOV, strelska, lovška in šahovska družina.

ZA CESTE SO RAVENCANI SAMI PRISPEVALI PRECEJ SREDSTEV

Brez krajevne skupnosti in krajevne organizacije SZDL si življenja ne morejo zamisliti. Ti dve skrbita, da se kraj nenehno razvija in dobiva novo podobo. Prva naloga obeh je bila, da so uredili ceste in ljudi hitreje povezali z mestom. Prebivalci so kmalu sami uvideli, da so jim dobre in prevozne ceste potrebne in so prisluhnili akciji krajevne skupnosti in SZDL ter sami prispevali dosti denarja za njihovo obnovo. Zanimivo je, da svet KS in odbor SZDL skupaj rešujeta vse probleme. Največkrat se člani sestanejo na skupnih sejah. Ker pa so Ravne raztresene, stanujejo tudi člani obeh organov daleč

FRANC HUDOMAL, predsednik krajevne skupnosti

drug od drugega. Zato so ustali navado, da se vsakokrat sestanejo na sestanku pri drugem odborniku. Po sestanku ostanejo še nekaj časa na nevezanem klepetu, gostitelj pa se po stari navadi še izkaže, da beseda lažje teče. Množične sestanke pa imajo v šolskem razredu ali v izbi pri kmetu Strnaku, ki je vedno voljan nuditi zborovalcem prostor.

Ravne so prispevale ogromen delež v narodnoosvobodilnem gibanju. V vasi, ki ima oddaljene kmetije, so se pogostokrat zadrževali partizani. Ljudje so jih radi sprejemali in jim nudili zatočišče. Veliko vaščanov pa je odšlo v partizane zlasti po pohodu XIV. divizije. Kraj je prispeval tudi znatni krvni davek, življenje za svobodo je darovalo 38 vaščanov.

RAVNE PRVA VAS V OBČINI, KI BO DOBILA ASFALTNO CESTO

V Ravnah pa ne želijo imeti le obnovljeno šolo, temveč kujejo še novo zamisel. Na sestanku krajevne skupnosti so že sprejeli predlog krajevnega

odbora Socialistične zveze, da bi do šole prevlekli cesto z asfaltno oblogo. Predsednik Socialistične zveze v kraju IVAN STROPNIK je o tej zamisli povedal: »Zdaj ni več le ideja, ampak je že postala akcija, da bi asfaltirali našo občinsko cesto od križišča pri cesti, ki pelje v Zavodnje, do ravenske šole. V prvi fazi bomo asfaltirali cesto do razcepa. Potem pa bomo nadaljevali, verjetno po dolini, ker tod dela ne bodo tako zahtevna. Z asfaltiranjem bi začeli takrat, ko bodo v Šoštanju polagali prevleko na Koroški cesti.«

Menijo, da bodo zbrali za prvo etapo sami polovico potrebnih sredstev. Nekaj pa računajo na solidarnost delovnih kolektivov, zlasti tistih, kjer so zaposleni ljudje iz Raven. Na pomoč pa bo priskočila tudi občinska skupščina. »Naši prebivalci so v večini pripravljene prispevati denar za asfaltiranje ceste,« je dejal FRANC HUDOMAL, predsednik krajevne skupnosti. »Zato smo prepričani, da bomo drugo leto poleg nove šole dobili do središča vasi še asfaltno cesto. Menimo, da naša želja ni nikakršna muha, temveč nujna. Če bodo občinske ceste prevlečene z asfaltom, bodo trpežnejše in tudi vzdrževanje bo enostavnejše in cenejše. Se nekaj moram povedati. Ko bomo obnovili šolo in asfaltirali cesto, pa želimo, da bi čez dve leti imeli osrednjo proslavo v počastitev občinskega praznika pri nas v Ravnah.«

Zelje Ravenčanov niso neuresničljive. Toda zavedati se morajo, da jim lastni delež, ki mora biti začetni kapital, zagotavlja uspeh. Te ga bodo morali prispevati vsi brez izjeme, saj bo cesta koristila vsem ondotnim prebivalcem. Zato vsi korajžno na delo in drugo leto bo del Raven že povezovala asfaltna preproga.

Zdaj Ravenčani hodijo že po razmeroma dobri cesti. Ze prihodnje leto pa bo del Raven povezan z asfaltno cesto

Olajšave pri potovanjih v inozemstvo

Prvega novembra je prenehal veljati zakon o ukinitvi vizumov za tujce v letu 1968. Po tem roku lahko brez jugoslovanskega vizuma prestopijo našo mejo samo državljani, s katerimi je naša država sklenila sporazum o medsebojni ukinitvi vizumov. Te dežele so Maroko, Poljska, Norveška, Švedska, Danska, Finska, Islandija, Romunija, Čehoslovaška, Bolgarija, Tunis, Alžir, Avstrija, Madžarska, Italija, Kuba, Turčija, San Marino in Japonska. S Sovjetsko zvezo in Mongolijo je sklenjen sporazum o ukinitvi viz za službeno potovanje, z Grčijo in Združeno Arabsko republiko

pa samo za diplomatska potovanja. Sporazum o medsebojni ukinitvi vizumov je sklenjen tudi z Ciprom in z Zvezno republiko Nemčijo, vendar naš sporazum še nista ratificirana. Vsi drugi državljani morajo za vstop v Jugoslavijo imeti vizum, ki ga izda naše diplomatsko ali konzularno predstavništvo v tujini.

Dravljani vseh dežel, s katerimi ima Jugoslavija diplomatske ali konzularne stike in imajo redna potna dovoljenja svoje dežele (osebni, družinski ali skupni potni list) in prihajajo v Jugoslavijo na turistični obisk (počitek, privatni obisk, udeležba na mednarodnih in

drugih zborih) ali potujejo čez jugoslovansko ozemlje, lahko dobijo po navodilu o izdajanju vizumov po organih za notranje zadeve v republiki, pristojnih za kontrolno prehajanje čez državno mejo (Uradni list SFRJ, št. 45-515/68), ki je začelo veljati 1. 11. 1968, naš vizum na vseh mejnih prehodih, odprtih za mednarodni promet za eno potovanje. Vstopno-izstopni vizum lahko dobijo kadar pridejo na turistični obisk, prehodni vizum pa kadar potujejo skozi Jugoslavijo. Za vsa ostala potovanja si morajo vizume preskrbeti na jugoslovanskem diplomatskem

REČANJA

Tudi v poznih jesenskih letih svojega življenja je ostal zvest rudarski skupnosti. Zdaj je že deset let v zasluženem pokoju, vendar ga še vedno vidimo, kako s pipo v ustih — to njegovo zvesto spremljevalko, korači v zgodnjih jutranjih urah na rudniško direkcijo. Tu je čuvar in hkrati skrbnik. In res je skrbnik v pravem pomenu besede. Povedati vedo, da je v stavbi prvi in tudi zadnji. Sam jo hoče zjutraj odkleniti, zvečer pa zadnji pogledati, če je vse v redu.

Jaka Grčar ima sedaj že 69 let, pa je kljub letom in prestatim naporom še vedno dobre volje. Mladost ni imel lahko. Pri hiši je bilo petero otrok, zato je

moral kmalu zapustiti svojo domačo vas Spodnje Paloviče pri Kanniku in oditi s trebihom za kruhom.

Njegove mlade roke so bile vajene dela. Najprej je delal pri kmetih, nato pa je odšel med knape. Osemindvajset let je preživel v globinah, med črnim zlatom. Za seboj ima spomine na rudnike v Franciji, Holandiji in Srbiji. Po osvoboditvi pa je prišel v Velenje. Na velenjsko jamo ga vežejo tudi najlepši spomini.

Jaka Grčar pravi, da je v Velenju lepo. Nihče se ne bi smel pritoževati nad živ-

ljenjem. Tudi včasih so bile rudarske krize. Težave so bile hujše kot so sedaj v našem rudniku. Takrat so enostavno rudnik zaprli in rudarji so ostali brez služka.

Zato se še z večjim zadovoljstvom spominja, ko so

Jaka Grčar

na rudniku izvolili prve samoupravne organe. Jaka Grčar je bil drugi zapovrstni predsednik delavskega sveta rudnika lignita Velenje. »To je bil čas, ko smo se delavci resnično začeli zanimati za delo,« je dejal. »Besedo smo imeli, ko smo načrtovali razvoj, sestavljali letni proizvodni plan in tudi odločali kam bomo razdelili denar.«

Pripovedoval je, da je bil v jami le enkrat težje poškodovan. Bilo je v Ravni Reki, ko ga je premogel zasul in je bil dalj časa nesposoben za vsakršno delo. Na isti izmeni pa je delal, ko je v Holandiji, v rudniku Brunsum Hendrik, pri rudarski nesreči bilo mrtvih 36 rudarjev. »Tudi v velenjske rove je večkrat vdrl plin, pa smo se za prmejud vedno rešili,« je povedal.

In nad čem se Jaka Grčar huduje? Pravzaprav je zadovoljen z življenjem. Hvaležen je, da lahko kot hišnik na rudniški direkciji v svoji starosti še koristi. Pravi, da so mu delo in skrbi del tistega, ki ga bodrijo k življenju. Z nečim pa vendar ni zadovoljen. »Ne morem se sprizniti, da sem precej prikrajšan pri penziji, ker sem že pred desetimi leti odšel v pokoj. Mlajši dobijo zdaj več. Vendar, tega ni treba zapisati. Za življenje imam tudi »stare pokojnine« do volj.«

Prosvetno društvo je sestavilo načrt

Prosvetno društvo Smartno ob Paki je na svoji zadnji seji sestavilo program dela za leto 1968/69. Dramska sekcija namerava uprizoriti dve deli, in sicer dramo in komedijo; mladinska skupina pa bo postavila na oder eho dramsko delo. Jasno je, da bosta ti sekciji sodelovali tudi pri proslavah in drugih krajevnih prireditvah ter gostovali tudi v drugih krajih. V Smartno bo povabljen na gostovanje SLG iz Celja.

Glasbena sekcija, katero vodi tovariš Klančnik, pa bo organizirala dva vesela večera ter samostojen pevski nastop.

Za predšolsko in šolsko mladino bo lutkovna sekcija pripravila dve lutkovni igrici. Klubska sekcija namerava organizirati tri klubske večere ter tri likovne razstave.

Knjižnica je sicer odprta samo ob nedeljah dopoldne, pa vseeno dosega lepe uspehe. Za knjige je med ljudmi, posebno mladino, precej zanimanja. Da je temu tako, je najbrž vzrok tudi v tem, ker je na šoli že dolga leta mladinski tisk precej razširjen. In ravno ti učenci so poznejše, ko dorastejo, najboljši izposojevalci in bralci naše lepe knjige.

Z. K.

saj so bile doslej naše vize potrebne za potovanja v vse države, s katerimi nismo imeli sklenjenih obojestranskih sporazumov o ukinitvi vizumov. Naša država nima diplomatskih konzularnih odnosov samo s Španijo, Portugalsko, Izraelom, Južno Korejo, Južnim Vietnamom, Rodezijo, Južno afriško republiko in Haitijem in bo v bodoče jugoslovanski vizum potreben le za potovanja v te države.

Popolnoma razumljivo pa je, da si bodo naši državljani morali poskrbeti tudi vizum za potovanja v vse tiste tujde države, s katerimi še nimamo sklenjenih obojestranskih sporazumov o ukinitvi vizumov, v kolikor ni z njihovimi internimi predpisi drugače določeno.

Vabimo vas na predstavo 29. novembra v kulturnem domu

Se nekaj tednov in zopet bomo praznovali novoletno jelko. Oči vseh ljubiteljev otrok iščejo vse mogoče načine in sredstva, da bi otrokom pripravili najlepše trenutke leta. Narava bo sama poskrbela za svečani beli nakit.

Ko razmišljamo, kako bi najlepše praznovali novoletno jelko, se nehoti spomimo na lastno mladost. Srce je drhtelo v nevzdržni radosti v dneh pred novim letom. In čeprav so bili na belo pogrnjeni mizi le fige in rožiči, smo jih sprejemali kot najboljšo slaščico sveta...

Društvo prijateljev mladine Velenje je sklenilo, da

bo poskrbelo za radost tistih socialno šibkejših otrok, ki bi bili sicer prikrajšani.

Lani so pripravili filmsko predstavo in ves izkupiček dali za obdaritev takih otrok.

Letos je društvo prijateljev mladine sklenilo, da bo zopet organiziralo filmsko predstavo v kulturnem domu Velenje. Nanjo bo povabilo vse ljubitelje otrok. Celoten dohodek bo tudi tokrat namenjen otrokom, ki si želijo praznika, želijo pravljicnosti, želijo, da pravljica postane stvarnost.

Več kot sto otrok je lani presrečno stiskalo s srebrnimi trakovi ovite zavojce.

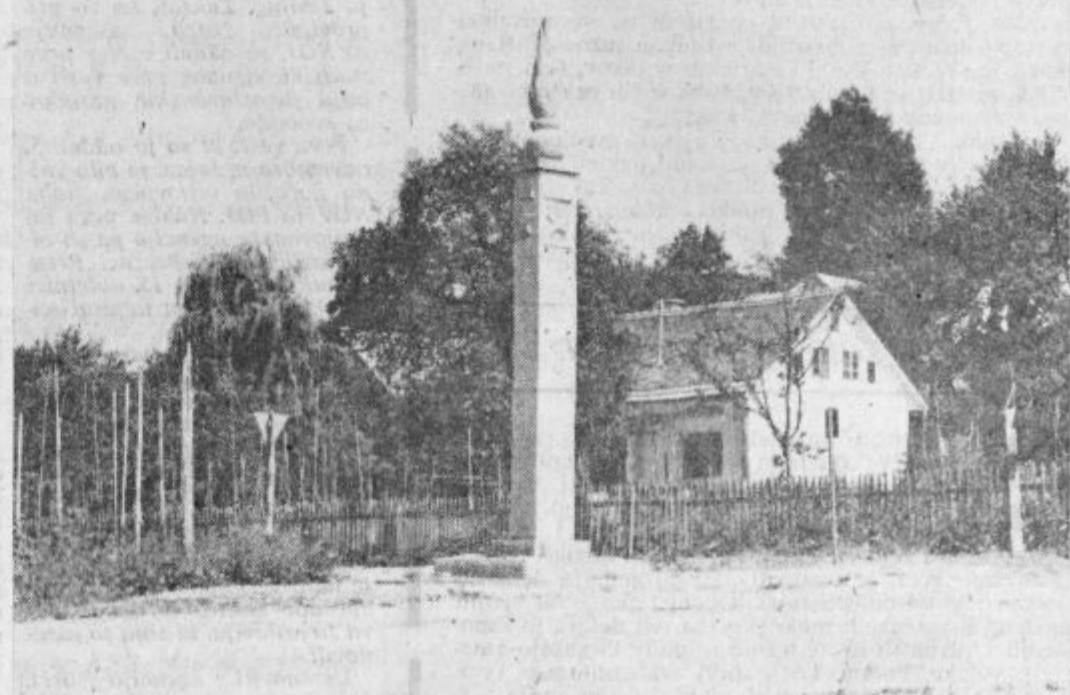
Njihove oči so gorele v navadnem ognju, na njihovih licih je trepetal rahel nasmeh. Kdor je videl te srečne otroške obraze, je bil tudi sam srečen.

20. novembra zvečer bo v kulturnem domu Velenje že praznik. Kajti takrat se pričenjamo veseliti ob misli, koliko otrok bo srečnih.

Naj nam ne bo žal kovancev za vstopnice. Napolnimo dvorano in živimo v zavesti, da smo pomagali tistim, ki so pomoči najbolj potrebni. Velenjčani, pridite tokrat in javno pokažite, da ste prijatelji naših najmlajših, ki jih hočemo razveseliti za novoletno jelko!

-v-

Spominska obeležja

Okoli 4. oktobra 1941 so se sestali na Grmadi nad Plešivcem vsi štajerski partizani in so se čete združile v I. Štajerski bataljon. Takoj so se pod vodstvom Toneta Znidariča sestali vojaški in politični voditelji in izdelali načrt za prvi napad na mesto Šoštanj. Pri tem sta sodelovala španska borca Božo Mravljak — Bombi in Miha Pintar — Toledo, komandir Pohorske čete. Podatke o stanju v mestu je zbral Božo Mravljak — Bombi. Bataljon se je premaknil v Leženj in od tam na Gorice pri Šoštanju ter se razdelil na sedem skupin, vsak z določeno nalogo. V noči od 7. na 8. 10. 1941 so partizani napadli mesto Šoštanj in se v njem zadržali dve uri. Napad, ki je bil vojaško zelo dobro pripravljen, je vodil Jože Letonja — Kmet, prvoborec in komunist z Velikega vrha. Po uspelem napadu je bataljon zapustil Saleško dolino in krenil preko Skornega v Dobrovlje.

Ta napad je imel v mestu samem zelo udogledne posledice. Okrepil je samozavest sodelavcev osvobodilnega gibanja, Nemce in njihove sodelavce pa resno prestrašil in pokazal, da niso tako varni, kakor so bili dotlej.

Footgrafija in zapis iz albuma »Naši spomeniki revolucije«, ki so ga uredili na Ob ZZZ NOV Velenje

Ker je bil Šoštanj kot prvo slovensko mesto v noči od 7. na 8. oktober 1941 osvobojen, je bil 8. oktober proglašen za občinski praznik.

Kot simbol ljudske vstaje in v spomin na prvi partizanski napad na mesto Šoštanj je Mestni odbor ZB NOV Šoštanj 8. 10. 1952 postavil na križišču Kajuhove ceste pri bivši Strojnikovi žagi kamnit spomenik s plamenico, opremljen s posvetilom:

8. 10. 1941

DAN PRVEGA NAPADA PARTIZANOV NA ŠOSTANJ ZA NASO OSVOBODITEV KO PRIKPELO GORJE DO VRHUNCA KO NAROD JE V MUKAH JECAL SE VZDIGNIL JE LIK KOMUNISTA PLAMENICO VSTAJE JE VZGAL ZA MANO LJUDSTVO SLOVENSKO STRIMO FASIZMA NESTVOR ZVEZDO GLEJ PROLETARSKO KI VODI NAS VEDNO NAVZGOR OD ZMAGE DO ZMAGE — HURA

DESET DO SEDMIH

NESREČNA BUDILKA! Ze zopet šest. Moram v gimnazijo. Mama medtem že pripravlja zajtrk: Jaz pa: »Mama, kje je karirasta srajca? Mama, kam si mi dala pulover? Mama, mama... Zakaj še nisi pripravila malice? Vedri zvoki radia dušijo bevskažoje in omalovažujejo besede: »Mama, mama!!!«

Mama hodi v službo. Kazalec je že zdrknil na tri četrta na sedem. Se vedno je ona v kuhinji. Bela kava prijetno diši. Malica — žemlja z maslom in rezinami salame je zavita v mehak rožnat papir.

Pogledam se v ogledalo. Zalisci še vedno nesramno štrle. Pramen črnih las valovi, kot bi stal na hudem prepihu. Prekleta. Češem se in jezim. Rad bi bil lepši.

Napovedovalec pa: »Samo še deset minut in ura bo sedem.« Stisnem zobe, pridivjam v kuhinjo in zopet zlobno zarenčim: »Kava je vroča, kako jo naj spijem? Vedno jo prepozno pripraviš!« Ošinil sem jo s pogledom in opazil refleks. Zdela se mi je vsa zardela v obrazu, da, skoraj lepa. Pogledala me je in v njenih očeh je bila žalost. Trenutno sem njen obraz asociativno povezal z obrazom mojega dekleta Maše, ki jo imam zelo rad.

Zdrvel sem po stopnicah. Niti vrab bi me ne mogel dohiteti. Zunaj se je bohotila bela slana in njen obraz je strupeno poljubljival lice.

Pozna jesen. Pod nogami je šumelo rdeče. Ali res lahko v šelestenju listja laže izzivaš strune, ki kot mimoza trepetaje izzvenevajo v čustvih. Kje neki... Globoko v prsih ti zastaja dih ob dogodku, ki

ga doživiš. Pa čeprav še tako nepomembnem!

Če bi Maša le vedela, kako govorim z mamo! sem pomislil. V ustih občutim grenkobo po kavi. Kava je vroča. Ne morem je piti! odgovarja tuj in neznan glas. Vedno jo prepozno pripraviš, prepozno pripraviš!! Da! Tako! Sam pa lagodno poskrbim zase. Da sem le obleden in sit. Kaj me briga vse drugo!

Se vedno mislim nanjo. Njene rjave oči me žalostno gledajo. Zbegana je: mi jo priganjamo, čas jo priganja, služba jo priganja. Ura pa je deset do sedmih.

Dohitim sošolce. »Kaj se kislno držiš? Pa ne, da si doživel kak štos? Star? Ali stara, a?« »Ne, nič ni bilo, ne!«

Pridružila se nam je moja Maša. S stranske, rjave poti je prišla. Kot vedno vesela, lepa, živahna, otročja.

»Peter!« Njeno telo sem čutil toplo in sveže ob mojem. Hodila je tesno ob meni, njen dih me je omamljal in iz nje-

nih ust se je utrinjal potok besed. »Maša!« sem skoraj kriknil in nič več.

Začudeno me pogleda. V njenih okroglih, črnih očeh, je bojazen. »Kaj si danes bolan?« »Ne, nič mi ni, res nič!« Ne vem, ali je opazila rahlo rdečico, ki je hušknila po obrazu. Nisem si je upal pogledati.

Grenkoba kave je še ležala na jeziku. In, verjemite mi, bilo me je pošteno sram. Lahko bi me tepli, lahko bi mi naložili vse psovke tega sveta od ušivca do teleta. Toda mojega sramu ne bi priznal. Zavest krivde se je kot velika črna pika vgnezdila v mojo zavest. Nikdar ne bi mogel priznati. Mami pa sploh ne, čeprav misli, da je nimam rad... Morda kdaj pozneje.

Pred velikimi vrati gimnazije smo. Konec pogovorov, konec razmišljanja o tistem jenskem jutru z rdečimi, zlatimi in rjavimi preprogami, o jutru, ko vstaja pred tabo ožarjen in lep mamin obraz, ki pa je tako žalosten...

-v-

NOVOPOROČENCI!

Ce želite imeti lep spomin na poročni dan se z zupanjem obrnite na fotoateljje

FOTO PAJK

VELENJE pa izdeluje kvalitetne slike tudi v črni in agfa color tehniki. Ne bo vam žal in zadovoljni boste.

V Šmartnem -ob Paki 40 let nogometa

Pred 40 leti so v Šmartnem ustanovili prvi nogometni klub. Takratni člani, danes že starejši ljudje, ne morejo pozabiti teh časov, čeravno so morali tedaj opremo in potrebne rekvizite plačevati iz svojega. Jasno je, da je med drugo svetovno vojno vse delo razpadlo. Ponovno so pričeli nekaj let po osvoboditvi, najbolj pa se je nogomet razvil s prihodom Jožeta Založnika v Šmartno. On je zbral okrog sebe mlade fante in začeli so redno trenirati ter nastopati na domačem in tujem terenu.

Danes igra klub v VCNL. Med letom je nastala v klubu kriza in Šmartno je padlo že precej nizko na tabeli te lige. Bati se je bilo kaj hujšega, toda pod spretnim vodstvom tovariša Založnika, ki je še vedno duša tega kluba, je to obdobje kmalu minilo in Šmartno se je zopet povzpelo na kar lepo četrto mesto na tabeli. Upamo in želimo, da bi ob končanem jesenskem tekmovalstvu ostalo vsaj na prvi gornji polovici tabele.

Po vojni imajo precej zaslug za razvoj telesne kulture bratje Steblovnik iz Rečice ob Paki, tovariš Napotnik in drugi, posebno Franc Steblovnik, ki je storil vse, da so dom Partizana nanovo zgradili. In tu imajo sedaj množične organizacije primeren prostor za razvoj vseh dejavnosti v Šmartnem ob Paki.

SVET ZA URBANIZEM IN KOMUNALNE ZADEVE SKUPŠČINE OBČINE VELENJE je dne 5. 11. 1968 po 11. členu zakona o urbanističnem planiranju (Ur. list SRS, št. 16-119 67), sprejel

SKLEP

O JAVNI RAZGRNITVI ZAZIDALNEGA NAČRTA ZA OBMOČJE MED KIDRIČEVO IN KOROŠKO CESTO TER ŽELEZNIŠKO PROGO V VELENJU

1. Razgrne se osnutek zazidalnega načrta za območje med Kidričevo in Koroško cesto ter železniško progo v Velenju.

Osnutek zazidalnega načrta je razgrnjen na oddelku za gospodarstvo Skupščine občine Velenje, soba št. 45/IV, in sicer vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure in od 13. do 15. ure.

K osnutku zazidalnega načrta dajo lahko občani, državni organi in delovne organizacije svoje pripombe, in sicer v 30 dneh od razgrnitve osnutka.

2. Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku občine Velenje. Stevilka: 350-10/1968-4 Datum: 6. 11. 1968

Predsednik sveta za urbanizem in komunalne zadeve
Dušan Pipuš, I. r.
dipl. rud. ing.

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti upravnih organov Skupščine občine Velenje

razpisuje

prosto delovno mesto

ŠEFA KATASTRSKEGA URADA

Poleg pogojev iz 23. člena zakona o samoupravljanju delovnih ljudi v upravnih organih v SR Sloveniji mora kandidat imeti visoko ali višjo strokovno izobrazbo geodetske smeri, 5 let delovnih izkušenj in po možnosti strokovni izpit.

Poskusno delo traja 3 mesece.

Stanovanje po dogovoru.

Kandidati naj k vlogi priložijo kratek življenjepis z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazilom o šolski izobrazbi.

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa.

Razpisna komisija

šport šport šport

Velenjčani na krosu v Ljubljani

Na III. jesenskem krosu, ki ga prireja Atletska zveza Slovenije za pokal Dela, je med 14 ekipami občinskih zvez za telesno kulturo, nastopila tudi ekipa ObZTK Velenje, ki so jo sestavljali člani atletskega kluba Velenje.

Velenjski atletski klub je na to prireditve poslan 12 tekmovalcev, ki so se vsi uvrstili v prvo polovico med nastopajočimi. Najuspešnejši sta bili **Elizabeta Voglar (RSC)**, ki je dosegla 3. mesto, **Marija Novinšek** pa je bila četrta, obe v konkurenci članic. Tekle so 1000 m. Zelo dobro so se uvrstile tudi mladinke, ki so med 72 tekmovalci, na progi dolgi 1000 m, dosegle 4. mesto v ekipni razvrstitvi. Med posameznicami pa je bila **8. Rezika Ramšak (gimnazija)**, **23. Irena Topolšek**, **24. Zinka Sever**, obe z osnovne šole M. P. Toledo, **26. Vida Sirk (gimnazija)**. Mladinci so dosegli ekipno 7. mesto med 14 ekipami. Od

110 tekmovalcev pa so se posamezniki uvrstili na 33. mesto **Anton Žižmond (RSC)**, **45. Milan Presečnik (RSC)**, **48. Branko Hanjec (gimnazija)**, **51. Miran Čas (gimnazija)**, **53. Milan Lekš (RSC)**. Tekli so na progi dolgi 2500 m.

Pri članih, ki so tekli 5000 metrov, je med 60 nastopajočimi **Anton Vedenik** dosegel 16. mesto.

S tem nastopom so velenjski atleti uspešno zaključili prvo tekmovalno sezono. V klubu je že preko 50 članov, ki bodo svojo dejavnost nadaljevali v telovadnicah obeh osnovnih šol in telovadnici RSC.

Nogometaši brez točk

Tekmovanje v jesenskem delu prvenstva SCNL se približuje koncu. Ptujška Drava si je zagotovila prvo mesto. Oba predstavnika naše občine Velenje in Smartno sta v vrhnjem delu lestvice. V 9. kolu so Velenjčani na svojem igrišču zabeležili visoko zmago nad ekipo Zaleca z rezultatom 7:0. Šmarčani pa so premagali Branik iz Maribora z rezultatom 4:1.

FUŽINAR: ŠMARTNO 9:1 (3:1)

Nogometaši iz Smartnega ob Paki so v Ravnah na Koroškem doživeli težak poraz, saj so dobili kar 9 golov. Šmarčani so nastopili brez svojega vratarja Podgorška. Mladinca Napotnik in Povše pa nista bila kos zahtevni nalogi. Vse to je slabo vplivalo na celotno razpoloženje enaj-

sterice. Gol za Smartno je dosegel Tajnik, potem ko so domačini vodili s 3:0.

Za Smartno so nastopili: **Napotnik (Povše), Kolšek, Berdnik, Turnšek, Berdnik II, Cimperman, Hofer, Lukner, (Drev), Tajnik, Podgoršek, Hohnjec.**

STEKLAR: VELENJE 3:1 (1:0)

Velenjčani so v Rogaški Slatini ostali praznih rok. Kljub boljši igri v prvem delu niso znali svoje prednosti izraziti v golih. To je vsebolj vzpodbujalo domačine, ki so z večjo borbenostjo dosegli kar tri gole. Gol za Velenjčane pa je neka jminut pred koncem dosegel Zmasek.

Velenje: **Devič, Kuret, Lipovšek, Bizjak, Koren, Nežmak, Zlodej, Gojevič, Majdak, (Trpin), Topčič, Zmasek.**

OSTALI REZULTATI:

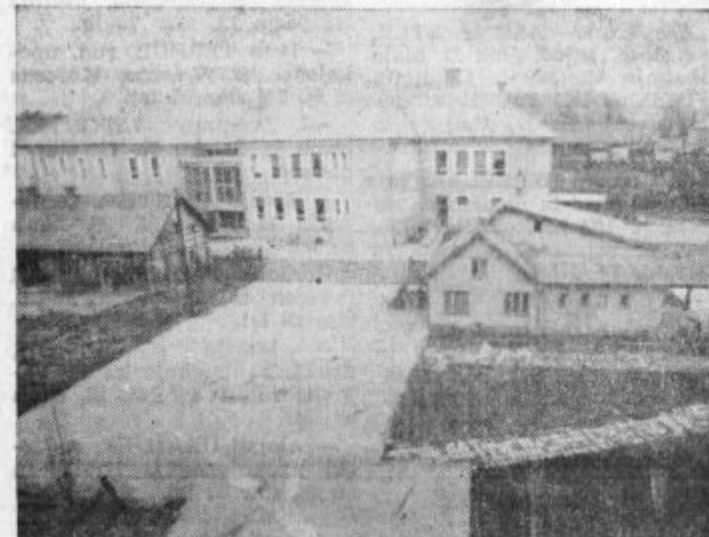
Celulozar : Rače 6:2 (3:1)
Zalec : Sever 2:1 (1:1)
Branik : Osankarica 0:0
Drava : Bakovci 4:0

LESTVICA:

Drava	10	8	2	0	31:7	18
Celulozar	10	6	2	2	28:20	14
Velenje	10	5	2	3	21:13	12
Fužinar	10	5	1	4	32:23	11
Steklar	10	4	2	4	29:24	10
Branik	10	3	4	3	21:19	10
Smartno	10	4	1	5	26:30	9
Sever	10	3	2	5	18:19	8

Najmlajši in zadnji žarki jesenskega sonca

Hiša učenosti v Sočanju

Srednješolski rokometni turnir

Na pobudo gimnazije je bil v soboto, dne 9. 11. 1968, srednješolski rokometni turnir, na katerem so poleg organizatorja tekmovali še elektrikiarji, kovinarji in tehniki. Želja SSD gimnazije je, da bi se v bodoče podobna tekmovanja prirejela pogosteje, kajti udeleževanje na športnem področju je važno za mladega človeka, ki si išče sprostitve ob koncu tedna, po napornem delu in učenju. Zato ne bi smeli ostati samo pri rokometu, temveč bi morali tekmovalni krog razširiti na ostala področja. Tega pa bi se morali zavedati tudi na ObZTK, ki naj bi začelo pobudo podprla, ne samo moralno, temveč tudi materialno in s tem pripomogla k razmahu športne dejavnosti na področju naše občine.

tehniki : gimnazija 5:7 (2:2)
elektrikiarji : kovinarji 7:5 (2:2)
kovinarji : gimnazija 1:10 (1:4)
tehniki : elektrikiarji 9:6 (4:1)
Največ golov so dosegli: Kovše 6 (G), Zlobko 7 (E), Klemenčič I. (T), Zvan 6, Blatnik (G), Osolnik po 6.

HOTEL PAKA VELENJE

- Mednarodni barski program
- Strip-teas Strip-teas
- Vsak dan razen ponedeljka

REZULTATI:
gimnazija : elektrikiarji 9:5 (4:4)
kovinarji : tehniki 4:2 (2:1)

ČE PRENEHATE KADITI?

Nemška medicinska revija Deutsche medizinische Wochenschrift je objavila anketo o posledicah, ki nastopijo, če kadilec preneha kaditi. Poskuse so izvedli s 154 kadilci in 70 kadilkami, ki so iz različnih vzrokov prenehali kaditi. Pri 68 odstotkih teh »herojev« so ugotovili večji apetit in tako tudi povečanje telesne teže. 77 odstotkov anketiranih je prenehalo kašljati v jutranjih urah, pri 17 odstotkih pa je bil kašelj manj silovit.

Ob koncu poročila je revija poudarila, da »vsak četrti kadilec, ki preneha kaditi, ne občuti nobenih težav, 52 odstotkov jih čuti potrebo, da morajo nekaj vtakniti v usta, 52 odstotkov pa jih meni, da so postali bolj nervozni. Na drugi strani trpi zaradi nespečnosti samo 7 odstotkov vseh anketiranih, 11 odstotkov pa ima zaprtje.«

plasti laporjev in skrilavcev, ki jih najdemo precej nižje pod strmimi pobočji Špika in Zg. Klincem. Te kamenine so za vodo nepropustne. Zato nas iznenadi potok, ki teče nekaj časa na površju, ko pa pride do propustnih dolomitnih plasti ga zmanjka in ponikne. Kdor krene tod z markirane planinske poti po bližnjici, skozi gozdno jaso, ga bo ta pozdravil s prijetnim žuborenjem. Nad Crepovo kmetijo so ta površinski tok in druge vodne vire zajezili v vodnem zbiralniku. Od tega zbiralnika poteka vodovod do petih domačij v »Blažičevi dolini«. Povsod drugod je na Paškem Kozjaku težje za vodo, marsikje uporabljajo kapnico. Ta voda jim služi za hrano in živino. Naša planinska postojanka, ki je na vrhu slemena med Špikom in Visokim, je imela srečo. Nekaj deset metrov pod njo se končujejo omenjene nepropustne plasti in iz teh imamo nekaj izvirkov speljanih v vodni zbiralnik, od koder mora v kočjo dovajati vodo črpalka.

dobi je segala zgornja meja gozda do višine 500—600 m. Nad to mejo je bila večina Paškega Kozjaka, kjer ni bilo pogojev za uspevanje rastlinstva. Zato so bili ti predeli v glavnem goli in skalnati. Naš Špik je imel v tistih časih tak

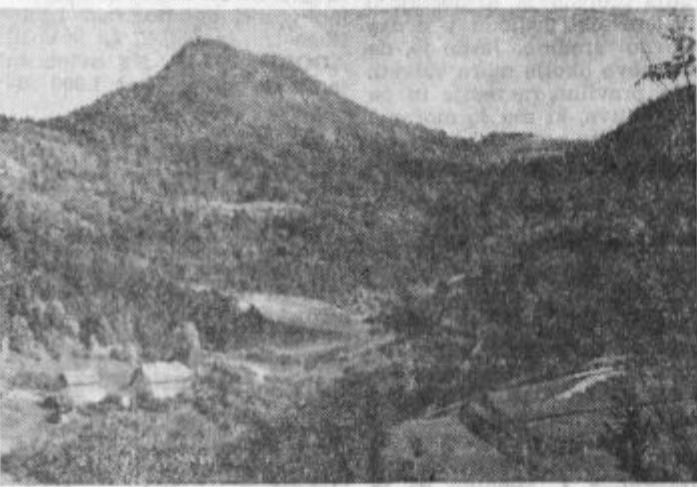
nost ni gnala naprej ali odnašala rečna voda, so se odložili na debelo v obliki grušča ali melišč. Tudi te lahko danes opazujemo pod visokimi severnimi stenami v gorah. O resničnosti tega dogajanja se lahko prepričamo tam kjer so

perature so omogočile kemično preprevanje (snovno raztapljanje) kamenin, kakor seveda večje količine padavin. Prej nastali grušč se je začel pod vplivom višjih temperatur in kislin v padavinski vodi razkrajati v »testu podobno snov«. Tem zelo drobnim mineralnim delcem so se polagoma začeli mešati rastlinski in živalski ostanki ali organski deli, ki so v tem toplejšem razdobju našli ugodne življenjske pogoje. Tako se je razvila in nastala prst. Ta enak proces najdemo povsod v gorah nad gozdno mejo. Pojavlja se na ravnih delih površja, kotanjah ali dolih, kjer brž požene trava in ostalo rastje. Te zelene površine so kot otočki sredi prevladovanja sivobelih skalnih površin. Kdor hodi stalno v gore lahko na vsakem koraku sledi tem pojavom. Podobno je bilo nekdanje na Kozjaku. Najprej so zazelenele suhe doline in ravne površine v strminah. Na pobočjih je nastanek prsti zakasnil, kar je imelo za posledico, da se je pojavilo rastje kasneje. Kot relikv nekdanjih obsežnih skalnih površin, ki ponosno kljubujejo razdiralnim slam narave, so ostale skalne stene na zahodni površini Špika, ki so prav lepo vidne v jesenskem času iz doline Pake.

bočij in suhih dolinah na apnenčasti in dolomitni kameninski osnovi nastala ilovnata prst ali kot pravijo domačini: ilovnata prst. Da se je na konkavnih oblikah reliefa razvila ta prst, je vzrok v prevladovanju kemičnega preprevanja, ki se ne more uveljavljati na nagnjenih površinah. Vzrok je v propustnosti ta, padavinska voda hitro odteče v kraško no-

tranznost in jih zaradi tega rastline ne dosežejo. Ker odteče padavinska voda hitro v notranjost je ta prst sušna in tudi plitva, ker je na strmih ali nagnjenih površinah. V tem so glavni vzroki slabe rodovitnosti te prsti.

Peščena prst pokriva na žalost največ površja na Paškem Kozjaku. Saj je celo znana kot najmanj rodovitna

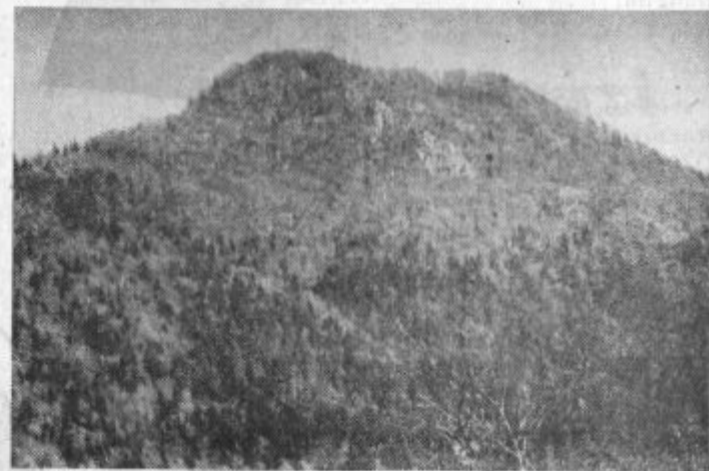
Blažičeva suha dolina

videz, kot npr. Špik nad gozdom Martuljkom v Julijskih Alpah. Pravi visokogorski značaj, kjer so se tedaj razvijali približno enaki naravni pojavi, kot jih danes poznamo na visokih gorah. Pogoste menjave temperatur, visoke in nizke, so pospeševale mehanično preprevanje ali razpadanje kamenin na drobne delce. Ti so padali s strmin in se ustavljali na ravnih delih površja, predvsem v suhih dolinah ali pa so jih odplaknile sem padavine (denudacija). V suhih dolinah, kolikor te delce tež-

razkrite zemeljske plasti. Tako lahko opazujemo na novi trasi ceste, ki poteka prečno na pobočje Špika, kjer opazimo pod tanko plastjo prsti debelozrnati sestav melišč, ki so se od davnine ohranili, predvsem v plitvih grapah.

Za ledeno dobo je prišlo toplejše podnebje. Tedaj so nastali ugodni pogoji za nastanek in razvoj prsti. Višje-tem-

PRST, KI JO KLJUB VSEMU CENIJO
Tako je na ravnih delih po-

Skale pod Špikom

tranznost, zato nastane malo »testu podobne snovi«. Zaradi tega je tu prst debelozrnata ali peščena: domačini jo poznajo pod imenom: pešnata prst. V njej je dosti nerazdrobljenih mineralnih snovi, ki jih voda odplakne globlje v

na Slovenskem. Druga, ilovnata zavzema mnogo manj površja, omejena je na ravne ali bolj položne dele suhih dolin in ravnice. To prst Kozjačani najbolj cenijo, saj jim prina-drobljenih mineralnih snovi, ki jih voda odplakne globlje v

PAŠKI KOZJAK - legenda in stvarnost

● Rudolf VEČKOVNIK, roj. 1945, rudar iz Soštanja, Nova ulica št. 1 in Marjana ANZEJ, roj. 1947, trgovska pomočnica iz Družmirja št. 12.

● Alojz PODVRATNIK, roj. 1945, rudar iz Lepe njive št. 58 in Matilda KUMER, roj. 1946, delavka iz Soštanja, Cesta talcev št. 15.

POROKE

● Jože NUNČIČ, roj. 1934, kolarski mojster iz Paške vasi št. 15 in Nada PLESNIK, roj. 1949, delavka iz Velikega vrha št. 2.

● Karel LAH, roj. 1944, električar iz Velenja, Stritarjeva c. št. 2 in Gabrijela PUSTINEK, roj. 1949, natakarica iz Podkrajja pri Velenju št. 69/b.

● Franc ZAGMAJSTER, roj. 1945, skladiščnik iz Male Mislinje št. 11 in Ljudmila STEBERNAK, roj. 1946, delavka iz Velenja, Celjska c. št. 73/a.

● Herman BERZELAK, roj. 1943, pleskar iz Smartnega ob Paki št. 103 in Rozalija VINCETIČ, roj. 1948, delavka iz Gorenja št. 6.

● Jože REDNAK, roj. 1946, vodovodni inštalater iz Velenja, Kersnikova c. št. 7 in Veronika BELEC, roj. 1948, delavka iz Velenja, Kersnikova c. št. 7.

Novoporočencem iskreno čestitamo in želimo srečo!

SMRTI

— Józefa KOTNIK, gospodinja iz Skornega št. 17, stara 45 let.

— Elizabeta KOREN, gospodinja iz Gavn št. 7, stara 71 let.

— Barbara KOČEVAR, soc. podpiranka iz Gavn št. 23, stara 69 let.

— Amalija PUŠNIK, kmečka delavka iz Raven št. 59, stara 63 let.

— Janez ČANŽEK, upokojenec iz Ogeč št. 8 Laško, star 78 let.

— Franc ČEPIN, upokojenec iz Hrastnika, Cesta 1. maja št. 20, star 74 let.

— Franc LESNIK, upokojenec iz Topolšice št. 174, star 74 let.

— Jožef LESKOVŠEK, upokojenec iz Soštanja, Heroja Gašperja 12, star 75 let.

— Ivan TERBUL, rud. upokojenec iz Velenja, Koroška c. št. 72, star 67 let.

— Zvonimir LIPOVSEK, otrok iz Saleka št. 71, star 4 mesece.

— Lucija RAHTEN, gospodinja iz Pesja št. 83, stara 65 let.

— Jožef URSEJ, gradbeni delavec iz Konovega št. 9, star 29 let.

— Marija NAVERSNIK, družinska upokojenka iz Velenja, Jenkova c. št. 16, stara 65 let.

— Alojzij URANJEK, rudarski upokojenec iz Hrastovca št. 28, star 63 let.

Prilagajanje mladih na novem življenjskem področju ni tako lahko

Tisoče mladih fantov in deklet si je to šolsko leto zopet poiskalo delo ali uk v mestih. Ni jim bilo lahko, ko so zapuščali vasi, v katerih so preživeli otroška leta. Le ta bodo vedno nosili v svojih srcih. Vaška originalnost jim bo vedno ostajala kot ljuba in nepogrešljiva in v trenutkih hudih preizkušenj, ki jih življenje kaj rado ponuja, se bodo vračali v rojstno vas.

Nedvomno je, da se morajo mladi ljudje, ki so si prišli iskat kruha v mesto, vziveti v novo sredino, v kateri bodo delali in v kateri si bodo mogoče ustvarili družino.

Nemalokrat ima človek občutek, da ljudje-vzgojitelji, ki sprejemajo mlade fante-vaščane le teh ne razumejo. Želeli bi, da bi se takoj vključili v

Migracija mladih v mesta ni tako enostavna, kot si jo večkrat predstavljamo. Mlad, pa tudi starejši človek, bo v novem ambientu notranje razdvojen. Spoprijeti se bo moral z vsem novim, kar ga bo v prihodnosti oblikovalo, v sebi pa bo še dolgo, mogoče vse življenje, nosil vse tisto, kar je preživljal v vasi, kjer se je rodil.

Človeku, ki živi v notranjih protislovjih, ni lahko. Mladinci, ki ne morejo prenesti tega, zbežijo in se zopet umaknejo domov. Se huje je, če jih tudi doma ne razumejo in jim tudi tam pokažejo vrata.

Vsi tisti pa, ki imajo opravka s priseljenci, bi morali biti s temi vsaj prve mesece bivanja zelo potrpežljivi. Ljubezniva in topla beseda

KRAMLJAMO O VZGOJI

življenje novega mesta in da zato takoj zaprejo duri za preteklostjo. Sami vedo, da vse to ni tako lahko.

Mladinca muči domotožje. Vse, na kar naleti, mu je neznan, tuje. Tuji ljudje, tuje novo delovno mesto, drugačne so tuji kulturne vrednote, ki jih sprejema v mestu.

Bilo je prve ure novega šolskega leta. Stal sem v razredu in opazoval nežne obraze petnajstletnih fantov. Govorili smo o delu v prihodnosti in o sedanjem delu. Prisluhnil so, ko sem omenil dom in dvema trem se je utrnila solza. Nisem jih zasramoval in olajšanje se je razlilo preko njihovih lic. Nato smo govorili o prihodnosti mladega mesta in podjetja, v katerem bodo delali.

Zdelo se mi je, da sem si poiskal pot do njihovih src in tudi meni je bilo laže, ko sem odhajal iz razreda.

Preko Pake ob Partizanski cesti v Velenju gradi nov most cestno podjetje iz Celja. Investitor gradnje je velenjska občinska skupščina. Most gradijo zato, ker bo povezal z novo cesto industrijski center, ki nastaja na desnem bregu reke Pake.

starejšega mlajšemu je sprejemljiva in ga pridobi.

Pametni in pedagoško čuteči ljudje se ne bodo smejali fantu, ki jim bo pripovedoval, kako je preživljal leta na vasi. Vzgojitelji ne bodo premišljevali, ali bi dovolili fantu domov, če za to prosil. Saj je nemogoče, nasilno in takoj prekiniti zlate niti z domom. In kolikor bolj bosta mlad fant in dekle čutila, da jih razumemo in da nam je svet, ki sta ga doživljala doma, prav tako drag, toliko hitreje se bosta navezala na nov ambient, v katerem bosta morala živeti.

Notranje se bosta hitreje sproščala in zato tudi laže opravljala njune dolžnosti na novem delovnem mestu. Opravljanje novih dolžnosti mora biti povezano z ljubeznijo, do dela, ki ga opravljata. To je v precejšnji meri odvisno od vzgojiteljev, ki jih učijo in vzgajajo. Vzgojitelji v internatih v začetku leta in tudi pozneje, nimajo lahkega dela. V Velenju so, ko so o tem problemu razmišljali, ustvarili posebno obliko prilaganja mladih na novo okolje. V nebotičnik z 48 družinami so dali več kot dvesto fantov, ki nadaljujejo življenje v novi družini. Grobo prikazani uspehi so jasni: učenci so se na nove družine emotivno zelo navezali. Ko končajo šolo in odidejo k vojakom, si zopet želijo, da bi se vrnili k družinam, pri katerih so preživeli tri leta uka. Velenjski primer nam samo potrjuje trditev, ko smo opozorili na dejstvo, da je treba s priseljencem v mesto ravnati zelo obzirno, zelo čuteče, da ga čim prej notranje osvobajamo in mu pomagamo premagati notranja protislovja, ki nastajajo v njem ob prihodu v drugo delovno sredino. Jasno je, da se v novo okolje mora vziveti. Naše pravilno ravnanje in pa perspektiva, ki mu jo moramo pokazati, ko bo prišel v mesto, po bosta pomagala, da bo mladinec postajal dober in deloven.

Novo urejeno križišče na Celjski in Partizanski cesti v Velenju je še vedno trd oreh za marsikatero voznika. Največkrat ti ne upoštevajo prometnih znakov in pravil. Izsiljevanja so do zdaj najpogostejši vzrok nesreč. Tako se je pripetilo tudi 5. novembra letos, ko je voznik os. avtomobila izsiljeval prednost pred voznikom Marjanom Severom, ki je vozil po prednostni cesti. Ta je moral zapeljati v levo in je zato zadel s svojim vozilom v prometni znak (na fotografiji).

SMRTNA NESREČA OTROKA

V nedeljo okoli 11. ure je na Partizanski cesti v Velenju nenadoma skočila pred osebni avtomobil »taunus«, ki ga je vozil MILAN VEBLE iz Velenja, Kersnikova 3, štiriletna TATJANA BAJCER iz Velenja, Tomšičeva 27. Voznik je močno zaviral, vendar nesreče ni mogel preprečiti. Deklece je avtomobil udaril s sprednjim delom in jo odbil več deset metrov daleč po cestišču. Udarec je bil tako močan, da je otrok na mestu nesreče umrl.

nesreče

TRČILA STA NA OVINKU

Na cesti II. reda v Paki pri Velenju sta se 22. 10. ob 21,20 v nepreglednem ovinku iz neznanega vzroka zaletele poltovornjak reg. št. CE 76-36, ki ga je vozil STANE PUNCER iz Zalca 39 in tovornjak MB 193-50, ki ga je upravljaval JOŽE GRUBER iz Dolenje vasi. Poltovornjak je bil naložen s steklom in porcelanom, ki se je razbilo. Lažje poškodbe je dobil le voznik Puncer; škoda pa so ocenili na 7 tisoč dinarjev.

MAJAL SE JE PO CESTI

IVANA OJSTROVRŠNIKA iz Bevk št. 8 so 11. oktobra ob 21,30 našli ležati na cestišču Celjske ceste v Velenju. Padel je s kolesom, ker je bil vinjen. Ker je zaradi vinjenosti ovrval varnost v prometu, so ga pripeljali na postajo milice in ga tam pridržali do iztreznitve.

TOVORNJAK JE OPLAZIL AVTOBUS

15. oktobra ob 20,35 je voznik JULIJAN LAZNIK iz Smoljne vasi 37, s tovornjakom in priključeno prikolico zapeljal v levem ovinku v naselju Paka preko označene neprekinjene črte in oplazil mimo vozeči avtobus last Ljubljana-transporta, ki ga je vozil ADOLF FILIP. Na avtobusu je škoda za več kot 1.000 dinarjev.

ALKOHOL IN PREVELIKA HITROST

Vzrok nesreče, ki se je pripetila 31. oktobra ob 10. uri v naselju Paka pri Velenju na cesti II. reda, je bila prevelika hitrost in vinjenost. Iz Slovenj Gradca se je pripeljal v osebni avtomobilu z nemško registracijo MILAN MERZDOVNIK iz Obuka št. 8, začasno zaposlen v ZR Nemčiji in v ovinku trčil v nasproti vozeči tovornjak. Voznik osebne avtomobila je bil pod vplivom alkohola.

VOZIL JE BREZ VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

Z osebnim avtomobilom reg. št. CE 111-51 se je 2. novembra okoli 13. ure peljal po Partizanski cesti v Velenju brez vozniškega dovoljenja MILE MATIČ iz Velenja, Jenkova 4. V trenutku, ko je pri mehanični delavnici Ažman pravilno zavijal v levo, ga je pri prehitvanju zadel s svojim avto-

mobilom voznik BAJRAM DJOKAJ, iz Slovenj Gradca, Ozka ulica 5. Na vozilih je nastala le manjša materialna škoda.

NESRECA V SALEKU

V naselju Salek sta trčila osebni avtomobil, ki ga je vozil proti Velenju Ivan GRENKO iz Raven na Koroškem, Prežihova 15 in voznik osebne avtomobila reg. št. CE 217-48, Anton KREVEL iz Velenja, Tomšičeva 14. Do trčenja je prišlo na ostrem ovinku.

NI UPOSTEVAL VARNOSTNE RAZDALJE

Zaradi prekratke varnostne razdalje je pred dohodom v Velenje trčil in spredaj vozeči tovornjak PU 109-06, ki ga je vozil voznik ANTON GUTNIK, Skuljavi 2, voznik avtobusa JOŽE EMERŠIČ iz Smartnega ob Paki 30. Nesreča se je pripetila 25. oktobra okoli 10. ure. Avtobus je bil tako močno poškodovan, da se ga morali izključiti iz prometa.

MUDILO SE MU JE V SLUŽBO

Dne 26. 10. 1968 ob 21,55 se je motorist FRANC RAMŠAK iz Sentflorjana pri Soštanju št. 13 pripeljal z motornim kolesom CE 18-911 na novi jašek. Hotel je zapeljati v kolesarnico, vendar je zaradi prehitre vožnje trčil ob zid hiše. Dobil je pretres možganov in obležal nezavesten. Takoj so ga odpeljali v celjsko bolnišnico.

Naši novi naročniki

Jože Napotnik, Lokovica 67; Justina Povh, Pirešica 12; Alojzija Brglez, Ravne 116; Zeljko Brajdič, Rečica ob Paki 5; Ivan Bašek, Smartno ob Paki; Franjo Zohar, Smartno ob Paki 3; Marko Barbetti, Rečica ob Paki 1; Julij Jelen, Rečica ob Paki; Franc Podgoršek, Rečica ob Paki 28; Jože Polak, Gorenje 21; Viktor Jeromec, Smartno ob Paki; Karl Napotnik, Smartno ob Paki.

Vabi vas GALERIJA PEVI V KOMPOLAH!

Po štirih zelo obiskanih razstavah letos, je do nadaljnjega odprta stalna razstava oljnih pastelov VINKA PEVCINA. Galerija je odprta vsak dan od 7. do 20. ure.

NOVO

izmed sto vin se najbolje prileže...

VESELI MARTIN

VESELI MARTIN je novo vino Trgovskega podjetja VINO Smartno ob Paki